

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 25. maj 2022
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Ted Rosenbaum
Sagsnr.: 2022-0037-0154
Dok.: 2442944

Besvarelse af spørgsmål nr. 4 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og forskellige andre love (Effektivisering af straffesagskæden og nævnsprocessen m.v. i Ungdomskriminalitetsnævnet, øget adgang til videregivelse og optagelse af fotografier, forbedring af politiets muligheder for efterforskning m.v.) (L 182)

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 4 vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og forskellige andre love. (Effektivisering af straffesagskæden og nævnsprocessen m.v. i Ungdomskriminalitetsnævnet, øget adgang til videregivelse og optagelse af fotografier, forbedring af politiets muligheder for efterforskning m.v.) (L 182), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 16. maj 2022. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Mattias Tesfaye

/

Thomas Højgaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 4 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og forskellige andre love (Eftektivisering af straffesagskæden og nævnsprocessen m.v. i Ungdomskriminalitetsnævnet, øget adgang til videregivelse og optagelse af fotografier, forbedring af politiets muligheder for efterforskning m.v.) (L 182):

”Vil ministeren yde teknisk bistand til et ændringsforslag, således at der indføres en ret frem for en pligt for de 10-14-årige og for børn og unge med kognitive eller psykiske funktionsnedsættelser til at deltage i nævnsmødet?”

Svar:

1. Det følger af ungdomskriminalitetslovens § 37, at barnet eller den unge og forældremyndighedsindehaverne skal være til stede under hele mødet i Ungdomskriminalitetsnævnet. Bestemmelsen indebærer, at hverken barnet eller den unge eller forældremyndighedsindehaverne kan undlade at give møde ved f.eks. at sende en advokat eller anden partsrepræsentant til at repræsentere sig.

Reglerne om nævnsmødets tilrettelæggelse suppleres af § 25, stk. 3, i den gældende forretningsorden for Ungdomskriminalitetsnævnet. Det fremgår heraf, at nævnsmødet finder sted i et mødelokale ved byretten, og at formanden eller næstformanden undtagelsesvist kan beslutte, at et nævnsmøde skal foregå i et andet egnet lokale.

Formålet med § 37 er dels at sikre, at både barnet eller den unge og forældremyndighedsindehaverne forstår, at kriminell adfærd har konsekvenser, hvorfor der er behov for en særlig indsats over for barnet eller den unge, dels at sikre den bedste dialog om barnets eller den unges situation med henblik på at finde de rigtige løsninger på barnets eller den unges problemer og behov, jf. bemærkningerne til § 37 i bemærkningerne til lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet, jf. Folketingstidende 2018-19, Tillæg A, L 84.

Det forhold, at den unge og forældremyndighedsindehaverne har mødepligt i Ungdomskriminalitetsnævnet, er ikke til hinder for, at nævnet under ganske særlige omstændigheder alligevel kan fremme sagen uden barnets eller den unges tilstedeværelse, jf. ungdomskriminalitetslovens § 38, stk. 2 og 3.

2. Det fremgår af Justitsministeriets devaluering ”Nævnsmødet. En devaluering af Ungdomskriminalitetsnævnet.”, at nævnsmøderne kan tilrettelægges individuelt. Dette kan eksempelvis ske, hvis barnet eller den unge har en meget ung alder, er meget nervøs, eller der er et konfliktfyldt forhold mellem familiemedlemmerne. Det fremgår endvidere af devalueringen, at opfattelsen blandt de fleste nævnsmedlemmer er, at det i høj grad er muligt at tilrettelægge nævnsmødet og tage de nødvendige hensyn.

De tiltag, der nævnes som eksempler på individuel tilrettelæggelse af nævnsmøder, er ved at holde pauser, afkorte mødet, sørge for, at barnet eller den unge har noget at holde hænderne beskæftiget med, strategisk placering af mødedeltagere, samt ved at nævnsmedlemmerne er meget eksplicite om de tidsmæssige rammer og om forløbet af mødet. Derudover nævnes det, at det planlægges, hvem der stiller spørgsmål til den unge, jf. devalueringens side 56 til 59.

3. Som anført ovenfor er formålet med bestemmelsen dels at sikre, at både barnet eller den unge og forældremyndighedsindehaverne forstår, at kriminel adfærd har konsekvenser, hvorfor der er behov for en særlig indsats over for barnet eller den unge, dels at sikre den bedste dialog om barnets eller den unges situation med henblik på at finde de rigtige løsninger på barnets eller den unges problemer og behov, jf. bemærkningerne til § 37 i bemærkningerne til lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet, jf. Folketingstidende 2018-19, Tillæg A, L 84.

Henset til disse formål kan regeringen ikke støtte ændringsforslaget. Det bemærkes i øvrigt, at ændringsforslaget forudsætter nærmere overvejelser om, hvordan ”nedsat psykisk funktionsevne” skal defineres i forhold til ungdomskriminalitetsloven, herunder anvendelsesområde herfor og de hertil knyttede sundhedsfaglige temaer. Dette vil efter Justitsministeriets opfattelse ikke kunne ske inden for rammerne af et ændringsforslag.

Et ændringslovforslag, som anført i spørgsmålet, kan dog udformes på følgende måde:

Æ n d r i n g s f o r s l a g
til

Forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og forskellige andre love.

(Effektivisering af straffesagskæden og nævnsprocessen m.v. i Ungdomskriminalitetsnævnet, øget adgang til videregivelse og optagelse af fotografier, forbedring af politiets muligheder for efterforskning m.v.) (L 182)

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af (...) tiltrådt af (...)

Til § 6

1) § 37 affattes således:

»§ 37. Hvis den unge er fyldt 15 år, skal den unge være til stede under hele mødet i Ungdomskriminalitetsnævnet.

Stk. 2. Nævnet skal dog efter anmodning tillade, at en ung med nedsat psykisk funktionsevne, der er fyldt 15 år, ikke er til stede under nævnsmødet.

Stk. 3. Ungdomskriminalitetsnævnets afgørelse, jf. stk. 2, kan træffes af formanden eller en næstformand. Afgørelser truffet af formanden eller en næstformand skal ske på skriftligt grundlag.

Stk. 4. Forældremyndighedsindehaverne skal være til stede under hele mødet i Ungdomskriminalitetsnævnet.«

2) I § 38 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Nævnet skal fremme en sag, hvor barnet eller den unge har lovligt forfald efter § 37, stk. 1 og stk. 2. «

Stk. 3, 4 og 5 bliver herefter stk. 4, 5 og 6.

[Ændring af forpligtelsen for børn og unge i alderen 10 til 14 år og børn og unge med nedsat psykisk funktionsevne til at deltage i nævnsbehandlingen]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Den foreslåede ændring indebærer, at unge, der er fyldt 15 år på indkaldelsestidspunktet, har mødepligt. Børn og unge, der på tidspunktet for indkaldelsen er under 15 år, har ikke en mødepligt, men derimod en møderet til nævnsmødet i Ungdomskriminalitetsnævnet.

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse i ungdomskriminalitetslovens som § 37, stk. 2, hvorefter nævnet efter anmodning skal tillade, at en ung, der er fyldt 15 år, med nedsat psykisk funktionsevne ikke er til stede under nævnsmødet. En ung, der er fyldt 15 år, der har nedsat psykisk funktionsevne, har en møderet til nævnsmødet i Ungdomskriminalitetsnævnet.

Det foreslås i ungdomskriminalitetslovens § 37, stk. 3, at Ungdomskriminalitetsnævnets afgørelse efter stk. 2 kan træffes af formanden eller en næstformand på skriftligt grundlag. Der er tale om en konkret vurdering i forhold til, om nedsat psykisk funktionsevne hos den unge med betydelig vægt taler for, at den unge skal undtages fra mødepligt.

Bestemmelsen i den foreslåede § 37, stk. 4, fastslår forældremyndighedsindehavernes mødepligt i Ungdomskriminalitetsnævnet, som gælder under hele mødet i nævnet, og som gælder for alle forældremyndighedsindehavere for børn og unge, der indkaldes til nævnsmøde i Ungdomskriminalitetsnævnet, uanset om barnet eller den unge selv har lovligt forfald efter den foreslåede § 37, stk. 1 og 2.

Til nr. 2

Det foreslås i ungdomskriminalitetslovens § 38, stk. 2, at nævnet skal fremme en sag, hvor barnet eller den unge har lovligt forfald efter den foreslåede § 37, stk. 1 og 2. Ændringen er en konsekvensrettelse af den foreslåede nr. 1.